

Clinic “the Californian Hackamore”.

Introductie.

Californian Hackamore is de juiste benaming voor de set bestaande uit :

- Een bosal
- Een mecate
- Een hanger

De Californian Hackamore is van oorsprong een “uitvinding” van de Californische Vaquero 's , die vanaf +/- het jaar 1750 werkten als horseman waren op de grote ranches (hacienda's) van Californië – dat tot 1846 bij Mexico hoorde. De Vaquero's waren mensen van Spaanse afkomst , die in die tijd beroemd waren om het africhten en trainen van paarden.

De Californian Hackamore is van oorsprong bedoeld als training tuigage voor paarden die vervolgens op een spade bit gaan lopen. Om de mond van het paard met rust te laten gebruikte de Vaquero's de Californian Hackamore. Al snel ontdekte men dat deze tuigage uitermate geschikt was om paarden bitloos op te leiden.

De Californian Hackamore is – net als het spade bit – een signaal instrument ; alleen als men het paard een manoeuvre wil laten uitvoeren , gebruikt men de teugel – de mecate – om “een signaal” door te geven aan de bosal. Hoe beter men het paard daartoe traint des te minder zal de Californian Hackamore zichtbaar gebruikt worden. Wordt er van het paard “niets gevraagd” zal de mecate altijd doorhangen. Men zegt ook wel dat een goed getraind Hackamore Horse op de benen van de ruiter wordt gereden en niet op diens handen.

Vaquero's en Buckaroo's.

Het woord Vaquero komt uit het Spaans en betekent “koeiendrijver te paard”.

Het wordt uitgesproken als Ba-kee-roo .

In de USA verbasterde het woord tot het Engels woord Buckaroo.

Een Vaquero is van Spaanse afstamming ; veel horseman van Saksische afkomst namen delen van de tradities en methoden van de Vaquero's over en werden / worden Buckaroo's genoemd.

Met betrekking tot het rijden en trainen van paarden op een bosal ontstonden een aantal varianten : zo zal de Vaquero een paard vanaf het begin op een bosal rijden , terwijl de Buckaroo het paard eerst een aantal weken op een snaffle-bit zal rijden.

Een Vaquero traint zijn paard met bosal met als doel het paard na de bosal trainingsperiode op een spade-bit te kunnen rijden : het paard wordt dan een "Bridle Horse" genoemd.

Een Buckaroo traint zijn paard op een bosal met als doel om na de bosal trainingsperiode een perfect opgeleid ranch horse te hebben ; vele Buckaroo's rijden hun paard vervolgens met een "half breed" bit of blijven het paard rijden op een bosal ; dan wordt het paard omschreven als een "Hackamore Horse".

Afb. : Californian Spade Bit

Theorie.

Bosal.

Het belangrijkste onderdeel van de Californian Hackamore is de Bosal.

Een goede bosal bestaat uit een kern van gevlochten of gedraaide rawhide (= ongelooide leer) met daaromheen een "mantel" van gevlochten rawhide strings – ook wel plaids genoemd.

De bosal op zich bestaat uit 3 delen : de nose button – het dikke deel dat op de neus van het paard rust – de shanks – de beide zijstukken die aan weerszijde van het hoofd van het paard liggen en de knot die onderaan de samenkomst van de beide shanks zit.

Bij een goede bosal hebben de onderdelen een correcte verhouding tot elkaar. Zo moet de nose button een juiste lengte hebben ten opzichte van de omvang van de neus van het paard, moeten de shanks de juiste lengte hebben en moet de knot een juiste omvang en gewicht hebben.

Soorten.

Er zijn vele soorten bosals, die o.a. verschillen in dikte (van de nose button en de shanks) en de stugheid van de kern in de shanks (hard, medium en soft).

Veelal zijn de stugge bosals ook dikker dan de soft bosals.

Daarnaast zijn er vele variaties in de omhullende braiding van bosals : van runder rawhide en geiten rawhide, tot aan latigo leer en kangaroo leer.

De harde (dikke) bosals worden door horseman gebruikt in de 1^e fase van de training.

Naarmate het paard vordert in het rijden op de Californian Hackamore worden de bosals "zachter"; de kern van de shanks zijn soepeler.

De hele dunne bosals worden omschreven als pencil bosals of bosalito; ze worden uitsluitend gebruikt in combinatie met het spade bit – in de zo genaamde "2 rein" fase in de opleiding van het paard.

Spacer.

Naast de zaken als dikte, stugheid en gebruikt leer voor de braiding, kan een bosal gemaakt zijn met of zonder spacer (ook wel plug genoemd).

Een spacer is een stukje rawhide tussen de shanks op het punt waar deze in de knot samen komen.

De spacer maakt het mogelijk de shanks korter te houden waardoor de totale lengte van de bosal tussen nose button en knot kleiner kan worden uitgevoerd.

Afb. : bosal met spacer

Afb. : bosal zonder spacer

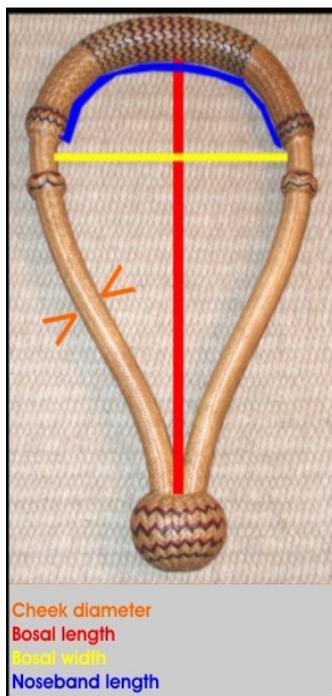
Maten.

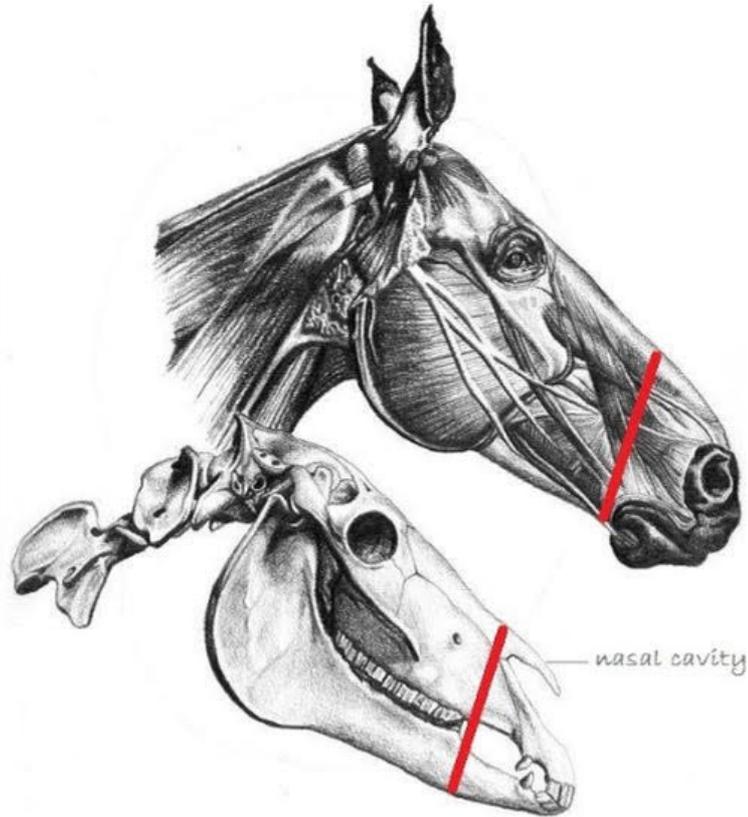
Het is heel belangrijk dat een bosal goed past ; de belangrijkste punten zijn :

- De lengte van de nose button (blauwe lijn).

Is de nose button (te) klein , zal de hanger dicht langs de ogen van het paard komen.

Is de nose button te groot , zal het kantelpunt van de bosal verder naar beneden liggen , waardoor de beweging over de neus groter wordt en er een grotere kans bestaat dat de neus van het paard wordt “geschuurd”.

SIZE CONVERSIONS ESTIMATES FOR 5/8" HACKAMORES
 All measurements are done with a true 5/8" mecate

NOSE MEASUREMENT IN CM	NOSE MEASUREMENT IN INCHES	WRAPS ON HACKAMORES	LENGTH OF HACKAMORE
46	18 1/8	2	10"
47	18 1/2	2	10"
48	18 7/8	2	10 1/2"
49	19 1/4	2	10 1/2"
50	19 3/4	2	11"
51	20 1/8	2	11"
52	20 1/2	2	11"
53	20 7/8	2	11 1/2"
54	21 1/4	2	11 1/2"
55	21 5/8	2	12"
56	22	2	12"

The length of the hackamore will be a 1/2" shorter for the 1/2" size hackamore and another a 1/2" shorter for the 3/8" size bosal.

Example: If you have a 5/8" x 11" hackamore, the length of the 1/2" hackamore would be 10 1/2" and the length of the 3/8" bosal would be 10"

Een bosal met langere nose button heeft een langere reactie tijd , ook wel “release” genoemd ; laat de ruiter de teugels (mecate) “los” , dan heeft een bosal met een langere nose button meer tijd nodig om in de “rust stand” te komen.

De nose button **kan** aan beide zijden voorzien zijn van “nerve buttons” die de bosal , net als een knopenhalster , extra inwerking op de flanken van de neus geven.

Sinds enige tijd zijn er bosals – ook wel omschreven als “Balance Bosals” – op de markt , die op de shanks voorzien zijn van 2 mogelijke bevestigingspunten voor de hanger.

De reden van deze optie is , dat men zo de mogelijkheid heeft om de hanger meer naar onder aan de bosal te monteren , waardoor de hanger verder van de ogen van het paard af zou komen.

Een ander argument is , dat de bosal beter in balans zou komen te hangen.

De principes van de “Balance Bosals” zijn twijfelachtig :

- Hoe groter de afstand tussen de ophangingspunten voor de hanger , des te groter het kantelpunt en des te groter de kans van schuren op de neus van het paard.
- De balans van een bosal , zit niet in de plaats van de ophanging voor de hanger , maar in het gewicht van de “knot”.

- De lengte van de shanks.

De lengte van de shanks (ook wel sheeks genoemd) bepalen de hefboom werking van de bosal ; hoe verder het trekpunt van de mecate van de kin van het paard weg is , des te groter de hefboomkracht , maar hoe trager het signaal naar het paard komt.

Zijn de shanks (te) lang , zal er een te grote afstand tussen de onderzijde van de kaak en de knot ontstaan , waardoor er te veel slagen in de bevestiging van de mecate aan de bosal moeten worden gemaakt , want in de uiterste – voorste en achterste beweging – moet de geknoopte mecate onder tegen de kin van het paard komen.

In het praktijk deel gaan we hier in detail op in.

Natuurlijk moet de bosal op zich ook juist om de neus van het paard passen ; de bosal op zich mag niet te groot of te klein zijn.

Kwaliteit.

Er heerst een misverstand , dat de hoeveelheid plaids **de** graadmeter is voor de kwaliteit van de bosal ; dit is slechts ten dele waar.

Het is de combinatie van juiste maat , lengte van de nose button , plaats van de hanger “ophanging” , de kern van de bosal – die bij goede bosals van rawhide is – en de hoeveelheid plaids.

Van het grootste belang is ruwheid van de plaids , oftewel de afronding van de scherpe kanten van de rawhide strings , die gebruikt zijn bij het vlechten van de “mantel” van de nose button.

Ook worden soms kopers van bosals misleid door de bosal aan te prijzen met een veel hoger aantal plaids dan dat ze in werkelijkheid zijn ; wie kan er in een heel fijne braiding het aantal plaids exact vaststellen ? En zo gaat een 32 plaids bosal gemakkelijk als een 64 plaids over de toonbank.

Pasvorm.

Een nieuwe bosal past zelden correct op de neus van het paard , simpelweg omdat de bosal wordt gemaakt als een “streng” , die , als deze gereed is , wordt gebogen en in de knot wordt vastgezet ; iedere bosal heeft nieuw de vorm van een – omgekeerde - druppel en dat is niet de vorm van de neus van het paard.

Plaats je de bosal zo op de neus van je paard . resulteert dat na een paar uur rijden vrijwel altijd in schuurplekken op de neus van het paard.

Een bosal moet gevormd worden en dat kan het beste met een bosal shaper.
Een andere manier is met een conservenblik of fles.

Afb. : bosal shapers

Span de bosal om de shaper – of om een blikje / fles – en laat de bosal zo een nachtje staan.

Controleer op pasvorm en herhaal indien nodig ; op deze manier kun je je bosal in de vorm van de neus van je paard krijgen.

Mecate.

De mecate is een lange gevlochten of “geslagen” koord met een lengte van 6.00 tot 7.00 meter , die aan de bosal geknoopt , de teugels vormt.

De meest voorkomende lengte is 6,20 meter.

Soorten.

Mecates werden van oorsprong gemaakt – geslagen - van paardenmanenhaar.

Niet – zoals velen denken – omdat paardenmanenhaar een specifieke eigenschap zou hebben , maar gewoon weg omdat de – arme – Vaquero 's , rond 1800 niets anders tot hun beschikking hadden.

Het idee dat het prikkelen van dat haar op een de nek van het paard zou bijdragen tot het aanleren van “neck-reining” is onjuist.

Het prikkelen van enkele soorten paardenhaar mecates duid op een slechte kwaliteit van het haar , dan veelal staarthaar ; na enkele weken gebruik zal het prikken veelal afnemen.

Een mecate van paardenhaar zal in de regen snel hard en stug worden , omdat paardenhaar , als het nat wordt uit zet en zo snel op “ijzerdraad” gaat lijken. Met het klimaat in het zuiden van de V.S. geen probleem , maar in ons klimaat wel.

De meeste paardenhaar mecates komen uit China en zijn van staarthaar. Paardenhaar mecates worden net als touw “geslagen” ; dat wil zeggen dat ze onder spanning worden gedraaid tot strings , waarna de strings weer tot dikkere strings worden gedraaid , totdat 6 of 8 strings tezamen gedraaid , de gewenste dikte oplevert.

De moderne varianten van mecates zijn gemaakt van polyester of nylon , veelal omschreven als para-cord mecates.

Para-cord wordt o.a. ook gebruikt als lijnen voor parachutes.

Mecates van para-cord worden gevlochten ; 6 of 8 strings , vaak om een kern.

Bij regen nemen ze nauwelijks vocht op en blijven zo soepel.

Hanger.

Een bosal moet zo vrij mogelijk kunnen bewegen ; een Californian Hackamore is immers een signaal instrument.

De meeste western hoofdstellen zijn ongeschikt , omdat ze veelal van dikker , stugger , tuigleer zijn gemaakt , die de beweging kan belemmeren.

De betere hangers zijn gemaakt van latigo leer , dat erg soepel is , soms voorzien van een dunne kin-riem die de hanger van de ogen van het paard weg houdt.

Ze zijn heel eenvoudig van constructie.

Knopen.

De mecate wordt zodanig aan het onderste deel – net boven de knott – van de bosal geknoopt , dat het deel dat door de ruiters als teugels gebruikt wordt , als het ware een lus vormt aan de bosal.

De mecate heeft 2 verschillen uiteinden : de ene eindigt in een knoop waar veelal een bosje draad – het einde van het materiaal - uit steekt ; dit deel is het “begin” van de mecate.

Het andere einde heeft veelal een leren plopper of een leren string ; dit deel is het “einde” van de mecate.

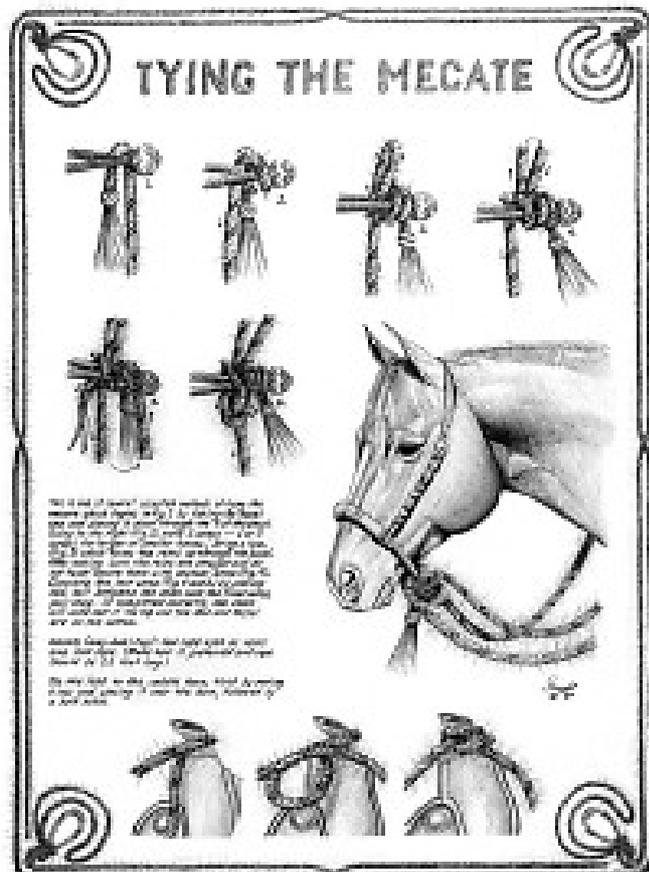
Afb. : De knoop van de mecate aan de bosal.

De lus die de teugels vormt is in deze afb. heel klein afgebeeld.

Er zijn vele manieren van knopen , de belangrijkste verschillen liggen in het gebruik van een bosal met spacer of een bosal zonder spacer.

In het praktijk deel van deze clinic , zal er o.a. uitgebreid worden uitgelegd hoe de mecate aan de bosal moet worden geknoopt , hoe de lead-rope te gebruiken en hoe groot de lus – de gesloten teugel – moet zijn.

Uiteindelijk komen er van de bosal 3 “mecate lijnen” ; 2 daarvan vormen als lus de “gesloten” teugels voor de ruiter ; ze dienen in de richting van de ruiter uit de knoop te komen.

De 3^e lijn is het restant van de mecate ; de lead rope.

Dit einde kan voor veel doeleinden worden gebruikt :

- vanaf de grond leiden van het paard
- het aansporen van het paard
- als “verbinding” tussen ruiter en paard

Plaats van de bosal op de neus van het paard.

De bosal hoort tenminste 3 centimeter boven de uitsparingen in de schedel voor de luchtwegen ze hangen ; dit in 90 graden t.o.v. van de schedellijn.

Hangt de bosal te laag kan dit zwaar letsel voor het paard tot gevolg hebben : de schedel is vanaf de “ingang” voor de luchtwegen zeer dun en kan door een te laag hangende bosal gebroken worden , met alle gevolgen van dien.

Verder is bij een paard de breuklijn tussen de 2 schedelhelften relatief zwak.

Afb. Plaats van de bosal op de neus (op de foto dus te hoog)

Praktijk.

Aanleren.

De belangrijkste dingen die een beginnende Californian Hackamore ruiter zich moet aanleren zijn :

1: De Californian Hackamore is een signaal instrument.

De mecate hangt meestentijds iets door , er is alleen een spanning tussen hand en bosal als men van het paard iets verlangt en/of als het paard het verlangde niet doet of niet af maakt.

Sommige mensen omschrijven het gebruik van de mecate wel met “pulse” rijden , maar het gevaar daarbij is dat men dan ook vaak “pulsed” als dat niet moet.

Het rijden met een Californian Hackamore is eigenlijk het tegenovergestelde van de Engels rijstijl ; alleen signalen geven als dat nodig is maar voor de rest is het vooral “rust” en “release”.

2: Het sturen moet zoveel mogelijk worden gedaan d.m.v. van lichaamsgewicht van de ruiter en zijn/haar benen.

In het begin is dat – zeker voor het paard - moeilijk ; dan zal men dus de hulpen – signalen - nog deels met de teugels / bosal moeten geven.

Een voorbeeld is het gebruik van de voeten als “richting aanwijzer”.

3: Denkbeeldig moet de ruiter niet de mond van het paard als “stuurpunt” zien , maar de voorbenen van het paard.

Ray Hunt : “... if you can control the front legs , you can control the horse ...”.

Ook de beweging van de handen moet daarop gebaseerd zijn ; denkbeeldig wordt er niet getrokken aan een mondhoek , maar aan een hoef.

4: Vaak ziet men Hackamore Horseman met één hand de richting aangeven door deze naar iets verder naar voren te strekken.

In het begin van de training , is het raadzaam om de binnenhand iets hoger te houden dan de buitenhand ; zo maakt men als het ware de schouder “vrij”.

5: De handen van de ruiter komen in zijwaartse richting nooit voorbij de fork ; het in de richting trekken van het paard door de tegenover gestelde teugel – zoals je dat bij veel ruiters ziet – is ongewenst en verwart het paard.

Fasen.

Bij het leren (aanleren) rijden met een Californian Hackamore kan je het beste uitgaan van de opleidingsstand van ruiter en/of paard.

Er van uitgaande dat één lid (of beide) van het team een beginner is , doorloopt men eigenlijk een aantal fasen , waarbij de doorlooptijd van iedere fase vooraf slecht aan te geven is ; dit heeft o.a. te maken met de ervaring van ruiter en/of paard.

De fasen en hun kenmerken zijn het beste als volgt te omschrijven :

Fase 1 :

De ruiter rijdt met de armen relatief ver uit elkaar ; de polsen bevinden zich ter hoogte van de fork van het zadel , de handen staan ver uit elkaar , de armen staan parallel tot elkaar , zodat de ellebogen net zo ver uit elkaar staan als de handen. De ellebogen staan dus van het bovenlichaam af.

De reden van dit “brede” rijden is , dat men op deze manier - bij het sturen - de bosal middels de mecate onder een grotere hoek ten opzichte van het paardenhoofd opzij trekt ; de benodigde kracht en inwerking zullen hierdoor minimaal zijn , maar wel heel duidelijk.

In de bochten wordt – ongeacht de gang van het paard – de binnen hand beduidend hoger gehouden dan de buiten hand.

In deze fase kan het beste een dikkere , stugge bosal worden gebruikt.

De benen van de ruiter worden duidelijk gebruikt als hulpen , met dien verstande dat met name de voeten als “richting” aanwijzer worden gebruikt. Het uitdraaien van de voeten geeft het paard een signaal voor de te volgen richting ; draait men minder de voet uit , is dat indicatie voor een flauwe bocht , scherp uitdraaien zal uiteindelijk een scherpe bocht aanduiden.

Fase 2 :

De handen (en ellebogen) komen dicht tot elkaar , ongeveer de breedte van het bovenlichaam.

Het paard moet voor deze fase wel al goed reageren op been hulpen en lichaamsgewicht.

In deze fase kan men met een flexibelere bosal rijden.

Fase 3 :

De handen komen dicht bij elkaar , zodanig dat er op rechte stukken ook op één hand zou kunnen worden gereden.

Voor bochten neemt de ruiter de mecate voor de betreffende richting zachtjes en kortstondig op : een signaal.

Samen met de draai van voeten – die automatisch een gewichts- verplaatsing van de ruiter tot gevolg hebben – zal dit het paard “sturen”.

Opm. : bedenk dat ook het einde van de rijbak een bocht is ; laat het paard niet zelf door die bocht gaan , maar stuur het paard ook altijd hier – al is het alleen maar met gewicht of draaien van de voet of het aanleggen van een been ; neem ook altijd de binnenhand iets hoger.

Fase 4 :

Alle manoeuvres worden gereden op één hand , waarbij de andere hand alleen wordt ingezet ter ondersteuning indien nodig.

De bosal kan een hele flexibele , dunne bosal zijn.

Bijkomstigheden.

Souplesse.

Hoe soepeler (ook) een Hackamore Horse , des te eenvoudiger het te rijden is. Daarbij zijn bijvoorbeeld “schouder binnenwaarts” en “buitenwaarts” hele belangrijke oefeningen.

In het praktijk deel van deze clinic zal o.a. aandacht worden besteed aan het – correct – rijden van het “klavertje vier” , het schouder binnenwaarts rijden en de achterhand verschuiven.

Stelling.

Vele westernruiters gebruiken de teugels – door de handen laag over de knieën te houden en met beide teugels te pulsen – om het paard te stellen (het met hoofd naar onderen rijden) , vaak in de veronderstelling dat deze houding gelijk is aan het “onderzetten van de achterhand” of “verzameld rijden”.

Weliswaar zal het paard met zijn hoofd naar onder komen , maar het is een onjuiste gedachte dat een paard , dat met zijn hoofd – diep – naar onderen loopt , ook zijn achterhand goed gebruikt.

Het training in het onderzetten van de achterhand , kan – ook bij de Californian Hackamore – het beste door veel overgangen te rijden en het veel gymnastiseren van het paard.

Het aan 2 teugels pulsen om het paard met zijn hoofd naar onderen te krijgen is bij de Californian Hackamore een correctie , geen oefening !!!

Op ranches in USA loopt geen enkel paard met zijn hoofd naar onderen ; het zou alleen maar verwondingen veroorzaken

Veel belangrijker is dat het paard in balans loopt ; als het paard met zijn hals in een horizontale lijn loopt , loopt het veelal in balans.

Eén van de grote voordelen van een Californian Hackamore – in combinatie met souplesse oefeningen – is , dat het paard na enige tijd vanzelf in “balans” gaat lopen en zijn hoofd / hals in de meest “economische” lichaamshouding zal houden.

Het paard zoekt als het ware het midden van de bosal – die eigenlijk een cirkel vormt.

Doubling.

In veel – vooral – Amerikaanse lectuur , kom je met grote regelmaat het begrip “doubling” tegen.

Dit is in feite het sterk omtrekken van het paard ; het paard wordt als het ware in de hals dubbel gevouwen.

De oorsprong van deze methode stamt nog uit een tijd met andere – hardere – methoden dan die , die heden ten dage algemeen geaccepteerd zijn en gehanteerd worden.

In USA / Canada is doubling één van de eerste dingen waarin een Hackamore Horse wordt getraind ; het is eigenlijk niets anders dan de inleiding voor het stoppen van het paard.

Veelal wordt de stop gevolgd door een korte wending ; de “roll-back”.

Zoals al aangegeven heeft “doubling” een twijfelachtige plaats in de training.

Niettemin heeft “doubling” wel een heel belangrijkere bijwerking :

Omdat de Californian Hackamore in het “normale” gebruik een heel paard vriendelijk instrument is , ontstaat het gevaar dat het paard de bosal niet meer “serieus” neemt en op een dag – in een heikele situatie – kan proberen “er doorheen” te lopen.

Daarom wordt er in het praktijk deel van deze clinic doubling getoond als grondwerk en in mindere mate “vanaf het paard”.

Lectuur – Publicaties - Informatie.

Boeken.

Hackamore Reinsman door Ed Connell
ISBN 3-89118-087-X (vertaald in het Duits)
Van dit boekje – eerste uitgave in USA ergens begin 60er jaren – is ook een Engelse / US uitgave.

Die Kalifornische Hackamore door Kay Wienrich
ISBN-13 : 978-3-946239-05-5 (Duitse uitgave)
Voor zover mij bekend geen NL of US vertaling.

The Art of Hackamore Training door Al Dunning en Benny Guitron
ISBN 978-0-7627-8056-3 uitgave van Western Horseman USA
Alleen in het Engels verkrijgbaar.

DVD.

The Making Of A Bridle Horse door Buck Brannaman
Part 2. The Hackamore
Uitgave van Rancho de Luxe (www.ranchodelux.com)
en Buck Brannaman (www.brannaman.com)